

APARE SĂPTĂMANAL

prin colaborarea d-lor:
V. Andrei, M. Avadanei, I. Fuloagă,
I. Timofte, Pr. M. Gavrilescu,
A. Grigorevici, A. Rotundu,
D. Stăhiescu, I. Tăzlaşanu, C. Turcu

Abonament anual 100 lei

REDACȚIA ȘI AD-ȚIA
LIBRĂRIA IONESCU

Carșimțu

SE INCHIDE

SPITALUL DIN HANGU?

Ne vine la redacție știrea aceasta, pe care refuzăm să o credem. Nu ne putem închipui asemenea oroare, mai ales azi, când ministrul al Sănătății este d-l d-r I. Costinescu—un om așa de agenc legat de trecutul și prezentul acestui județ—care chiar săptămâna asta ne-a dat o dovadă de grijă ce o poartă sănătății noastre, punând, în acest oraș, piatra fundamentală a unui monumental spital.

Știrea însă ne-a venit, și ne-a venit ca un strigăt dureros de alarmă, pentru un fapt daunător, îndeplinit: Spitalul din Hangu și-a închis porțile, pentru cei aproape 30.000 locuitori de pe Valea Bistriței.

Este posibil ca d-l ministru d-r I. Costinescu, în timp ce patronează clădirea unui spital nou să ignoreze inciderea unui vechiu și renumit spital ca cel de la Hangu?

Iată un lucru pe care noi încă—repetăm—refuzăm să-l credem.

Spitalul din Hangu—spitalul Regele Carol I—era dat, oare, ca model de organizare: clădire imponentă, săli spațioase, aparate moderne, săli de operație, medici buni, baie populară, însăși, un întreg oraș așteptând în poziția aceea pitorească dintre munte și vălurile Bistriței.

Ne duce gândul înapoi pe meleagurile copilăriei... Fiecare am avut o rudă, un frate ori un prieten care și-a salvat acolo viața. Comuna Hangu a fost fericită cu acest spital. Populația a crescut atâtă, încât a fost nevoie să se împartă în două vechia comună Hangu. Sănătatea a cerut apoi cultură și un alt ministru, actualul ministru al Instrucțiunii, n'a pregetat să consolideze acolo o școală secundară—gimnaziul d-r C. Angelescu—care vreme de zece ani a dat cele mai frumoase rezultate. La gimnaziul din Hangu nu am văzut, nici nu am auzit de școlari criminali, de elevi organizați în bande de hoști, nici de fete... rușinate, deși școala a fost mixtă.

Sănătatea fizică și morală, puritatea mediului a creiat o populație robustă și muncitoare gospodari înstăriți și cinstiți, încât chiar și judecătoria ce înalță acolo pentru nevoile unei regiuni întregi, are foarte puține pricini de judecat din comuna Hangu, care în scurt timp a devenit un însemnat centru industrial și economic.

Dar criza financiară a țării și-a implantat ghimetele ei și asupra patriarhatului de la Hangu: gimnaziul a fost desființat; importanța industrială a scăzut—fabricile și buncurile s'au închis; spitalul și-a închis; decumună 3 din cele 7 piagi ale Egiptului...

Noi sperăm, totuși—dacă știrea cu spitalul și-a încetat porțile este exactă—că d-l ministru d-r I. Costinescu nu va lăsa acest lucru care desigur s'a făcut fără cunoștința și voia domniei sale. Și cu noi, trei zeci de mii de locuitori speră lucrul acesta.

CONSTANTIN TUNCU

VERSURI

lui Ion Vrion, cu prilejul
poeziei „Amurg de toamnă”

Frumos e un amurg de toamnă!
Sunt clipe când răzmi estival.
Dar trist, când soarta te condamnă
Ca să râzi! meru...tomnă.

Xantipp

UN LEGĂMÂNT DE ONOARE LA HORAIȚA

Carări din toate părțile, strălucite pe margini de gigantici brazi ai coarilor Neamțului, au călăuzit, în ziua de Duminică Mare, pe o însemnată parte de creștini din jur, la lăcașul seneț și tainic al Mănăstirii Horaița.

Pe un teșpan dominant, într-o poiană ca din povești, colosala credincioșă prin glasul elopetelor.

Anul acesta așteptările nu i-au fost zădărnice, sau i-au fost mai puțin ca alte dați, mei de ploaie, nici de masecarada dela oborul de vite din Piatra-N.

De dimineață, creștinii credincioși au umplut încăperea imensă a Mănăstirii, smerindu-se eucenici în fața Altarului, din care P. C. Staret Dorotei, C. Pr. C. Cojocaru și ceilalți, ridicau slavă lui Dumnezeu și implorau slobozonia milei Dumnezeiești peste oameni,—ca altă dată a Sf. Duh peste Sf. Apostoli.

În această mălțătoare atmosferă, când toți ne dădeam seama de ce însemnătate are ziua în care Sf. Duh, trimis de Dumnezeu, prin Sf. Apostol Petru, a format cea dintâi oaste de creștini, ce au pornit în toată lumea să salveze sufletele oamenilor de povârnișul desmățului și destrăbălării prin

trezirea la o viață creștină, gândindu-ne la ce groază rușinoasă Biserica creștină și noi toți, din apropiere de Piatra-N., tocmă în această zi, îngăduind între noi iarmarocul, care-i paroxismul depravării și a absenteismului oricărei morale, am făcut un legământ de onoare: **Ne-am legat în fața altarului, pe conștiințele noastre de buni creștini, a ne constitui în oaste, care să nu oboscască nici odată, până nu vom înălțura această rușine batjoritoare a Bisericii noastre creștine.**

Am jurat să fim nu numai declamatori, de care sunt, slavă Domnului! de-i auzim: Biserica ne-a salvat la impasurilo grele ale trecutului tulbure, ea ne-a dat cultura, cartea, etc.

Vom fi ostași activi, căci la sufletele noastre moarte de astăzi, ne trebuie o „biserică vie” cum a spus M. S. Regele.

Din nu știu ce considerații s'a fixat, în această mare zi a creștinătății, iarmaroc la Piatra-N., dar nu eșit să cred că aceasta este o izbândă a acelor dușmani ai Bisericii creștine și a Neamului românesc, care lucerează la întuneric și subminează

ordinea în lume. Și oare să fim noi așa de indolenți? Să mai putem noi răbda acest ponos? Nu este ertat să mai îngăduim, ca în ziua mare a patronului Bisericii creștine, panaragii escroci să momească ușurătatea omonească, dedând-o altor preocupări decât acele de cinstire a Bisericii? Să ne mai uităm tăcuți, cum niște pungași boscați—a căror profesie și existență nejustificate sunt periculoase—și bat joc de cel mai nobil sentiment omenesc: sentimentul nostru religios-creștin?

În numele a aproape o mie—ce ne-am legat la Horaița—și a altor multe mii, ce cred la fel, nu mai suferim rușinea și nu mai primim batjocura de până acum. Ajunge! Mănați de credință adevărată și vie, vrem să fim membri activi ai unei Bisericii vii, care ne este—pe lângă podoabă a trecutului—și părghia cheazășiei viitorului.

Mihail Avadanei

P. S.—Rugăm din nou, pe toată lumea să trimită adeziunile sau să semneze în cererea, dela librăria Ionescu, pentru schimbarea datei iarmarocului din Piatra-N., despre care vorbisem în numărul trecut al ziarului.

Vom spăla această pată, depe obrazul creștinătății și a românismului și ne vom fi făcut o mică parte din datoria ce avem.

TARABA CULTURALĂ

e deschisă în coioanele ziarurilor. Frații preoți și învățători, își trimit cu ghioțura marfa la vânzare.

Iată pe fratele preot, care a organizat cu trudă un cerc pastoral, sau a înuiat băierile pungilor câtorva poporani, să cumpere odoare Sfintei Biserici, sau pe fratele învățator, care rupe din ceasul lui de odihnă și secătuită-i pungă, ca să execute ordinele autorităților și prevederile legilor.

Gândul cel dintâi, după săvârșirea trudei este procesul-verbal, care e cu atâtă mai ochios, cu cât e subsem-

nat de măriți mai simandicoase—asistenți—iar al doilea să ia cunoștință toată sufla ea românească de isprava lui.

Eu știu că omul chibzuit, are de vânzare numai ceea ce-i prisosește.

Ceea ce publică frații mei, nu e deloc prisos.

Este numai și numai îndeplinirea datoriei preoțești și învățătoarești.

Și aceasta nu e de vâzare! Nu trebuie publicată!

Gas-se ea e o lipsă de măsură, trâmbitărea asta zilnică a lucrului săvârșit. O autofiatăre, care ne poate

aduce pe cap, nouă preoților și învățătorilor, învinuirea de lipsă de modestie.

Inchipuiți-vă că, într-o bună zi, judecătorii încep a-și publica procesele judecate, iar ofițerii temele executate....

Verificatorul muncii noastre, nu e reportajul gazetăresc, ci este organul de control.

Bătrâni învățători și preoți! Voi care ați robit școalei și bisericii, cu visul zilelor de azi, urzit în tăcere, nu ne compătimiți că suntem așa de reclamagii!

Boala noastră e trecătoare.

Preot C. Cojocaru, învățator

continuare pe pag. 2-a

SISTEMATIZARE ȘI EDILITATE

de Ing. N. CHELSOI

instalațiile de apă, etc.”

Că orașul nostru are una din pozițiile cele mai frumoase ale țării, nu mai contestă nimeni astăzi, iarăși că în ultimele decenii au fost unele tendințe de infra-moșetare a orașului, prin murea unor oameni politici nu ne îndoiim.

Justificarea, se zice, ar fi în nestabilitatea realizatorilor.

Dar nu e de ajuns. Când vrei să faci ceva, când vrei să lași ceva în urma ta, ca să-ți faci mândria vieții și numelui tău, când vrei să înfrumusețești locurile copilariei, să înalți cadrul în care s'au desfășurat idealurile tinereții, să o dai toată în mână, din tot sufletul tău, dar în același timp, ca om civilizat, respectând toate normele civilizate ale progresului modern, îți faci un program de lucrări care să aibă la bază rațiunea și logica cea mai strânsă, ca și numai astfel vei face operă constructivă și primară.

„Dar la noi—chiar la noi la Piatra—se lucrăcă astfel: se face lucrul mare lucrările suprastructurii și în urmă se execută canalizările,

un moment pareul n'a putut să dărâne opera lui: cărămida a fost solid așezată pe fundația de granit a conștiinței, că-și face o slăntă datoric—și și-a făcut-o întreagă.

Să revenim la planul cadastral, care o sâmburele lucrărilor viitoare, miezul programului de alcătuit, ce conține în stare latentă mugurul din care va ieși frumoasa Piatra de mâine, așa cum va trebui să o vedem, cu canalizările ei, cu străzile pavate și frumos armonizate, cu edificii impunătoare, cu terenuri de sport și piste de iarnă pentru boburi și schii; care să pulseze în Piatra o viață nouă, să o înviezeze, să o readucă la ritmul corespunzător, **vaci decumună ne-au luat înainte alte orașe cum e Câmpulungul și Râmnicu-Vâlcea...**

După terminarea planului cadastral trebuiau urgent luate toate măsurile, pentru executarea planului de sistematizare; se trecea în buget o sumă de plecare și se cerea ofertele marilor urbanisti: Dănil Marcu, Paul Smăndescu, Șimșescu și alții. Și s'ar fi avut astăzi planul de sistematizare pe care nu-l avem și

care ne trebuie cum îi trebuie omului apa și pâinea cea de toate zilele. E nevoie urgentă de acest plan, care să oglindească vederile unui urbanist, care să dea ordine și viață în toate lucrările orașului nostru, care altfel n'au continuitate....

S'a pavat și nu s'a canalizat; lucru ce era mai important, căci se știe de toată lumea că nivelul Pietrei e sub nivelul Bistriței și adesea „Apolo Primăverei” răcoresc pivnițele orașului; s'a pavat fără să se facă suficient expropriile necesare; nu s'a așezat teatrul în axa Bulevardului, ca să aibă o perspectivă spre gară, să privească mândră arhitectura lui, ci într-o coastă; când vii de la gară ai în față un colț din teatru, un colț din maroa bisericii a lui Ștefan, o bucată din turn și o bucată din Școala Primară; „un tot” complet noarmonie, acestea pentru că nu avem un plan de sistematizare. Primăria ține închise trei milioane și nu face ce e absolut necesar: „sistematizare”.

S'a expropriat o piață și s'a creat o altă, dar nu găsim la

continuare pe pag. 2-a

STILISTI

continuare din pag. 1-a
și n-au pregătit poporul cum se
cuvinde.

Dar în fine! Faptul s'a consumat și totuși este bună și dreptă și rațională, n-au dreptul să-i ridice în contra răfăcilor celor mai mari ai lor, cari au și competența a hotărâ și răspunderea întreagă, în fața lui Dumnezeu și a oamenilor.

Întrebarea care se pune acum însă este, de ce clerul superior, care a făcut atunci o greșală de tact, nu caută s-o repare acum cu nimic? Vreau să spun, de ce înalții demnitari bisericești, nu caută să lămurască măcar acum pe credincioși, asupra îndreptării calendarului, dacă la vreme n-au făcut-o? Căci întreb eu pe onorabili noștri cititori, auzit-au ei de vre-o vizită canonică, a Mitropolitului Pimen, în rândurile răfăcilor? I-a cercetat el vre-o dată duhovnicesc, pentru ca poporul să vadă că Mitropolitul lor, are grija de sufletele lor și să-i cadă înainte ca unui sfânt, așa cum făceau înalții ierarhi din alte vremuri? Dar dacă el n-o face.—și știu noi de c'o face—celelalte organe superioare bisericești, ce fac pozitiv, în această privință? Unde sunt misionarii, cari ar trebui să cerceteze mereu satele stilistilor spre a-i întoarce la calea adevărului? Unde sunt broșurile tipărite și împărțite gratuit acestor răfăciți? Ați auzit vre-unul, de cinci bani măcar, dați de Mitropolitul Pimen în acest scop? Și când nimic, nimic pozitiv, în afară de vorbărie goală, nu se face, se mai mira cineva de numărul lor atât de mare? Și se mai mira cineva, că singurul mijloc de acțiune în contra lor, a ajuns astăzi numai apelul la jandarmi? Care apel de altfel, eu îl găsesc foarte bun, cu o singură condiție: ca aceștia să fie cât mai neîndurați, cu cei vinovați de răfăcirea stilistilor și deci să bată zdravăn la spate, pe toți acești vinovați, cu atât mai mult, cu cât ei vor fi mai suși, începând prin urmare întâi cu Mitropolitul Pimen.

Ioachim Fuloagă

De pe Valea-Bistriței

Dragă mi-i tata săracă.
Că eu mâna ei să'mbracă.
Dar fata bogatului,
Tot mă mână dracului:
Îi cumpăr ghetete de oae
Și ea zice că s'nmoea;
Cel' de capră, tăt' să crapă,
Cel' de țap îi sar în cap!
Și nu pot ca s'o impac.

Unde vād nevestili.
Eu mă trag ca șerpili.
Unde vād fetițili
Eu mă trag ca mătili.

Auzite de C. Tanasă-Telu dela
N. Ursu țaran com. Bistricioara
Neamț.

Răspândiți „Avântul”

SISTEMATIZARE
SI EDILITATE

continuare din pag. 1-a

bază planul de sistematizare privind întreaga viață și dezvoltare a orașului.

E păcat să cheltuești bani, expropriind construcții solide, cu etape, pentru care tu Primărie și dar autoritate de construcție acum un an sau doi, fără să fii sigură că rezultatul e definitiv. Iată restul sistematizării: restul unui studiu urbanistic: nu se va mai construi nimic fără a avea în vedere gândurile și estetica orașului. Și Pătra are vînt.

Am greșit, dar să nu oprim aici.

Poate că Primăria va avea mai mult noroc și în mijlocul pieței

Bicazul, perla Județului Neamț

— De vorbă cu d-l Alex. Luca, primar —

La 27 Km. de P. Neamț, la confluența Bistriței cu Bicazul, se îmbină într-o armonie care îți îmbată privirea și înalță sufletul, o sumă de locuințe albe, curate, înșirate dealungul șoselei ori semănate ici și colo prin verdețea livezilor: Bicazul.

Vizitat de sute de turiști dornici de pitorescul înverzit al mușilor noștri, Bicazul tinde să devină un adevărat orașel.

Totuș progresul acestei localități stă în îmbunătățirile ce i a'ar aduce.

Industria bradului, altădată în floare, este pe moarte. S'ar putea pune în valoare o nouă industrie: a fagului aflat în cantități enorme aci și foarte căutat în străinătate. Din nefericire astăzi nu poate fi exploatat din cauza marilor greutăți de transport. Proiectul ing. Leonida pentru calea ferată până la V. Dornei, s'ar putea executa în parte până la Bicaz; sunt doar 23 Km., iară nici un tunel sau pod. Cheltuielile ar fi amortizate prin transportul de mărfuri și prin extensiunea pe care ar lua-o orașul P. Neamț.

Bicazul, așezat în apropiere de Ceahlău, Chei, Borsec și atâtea alte locuri pentru excursie, ar putea servi drept cea mai minunată stațiune de plecare pentru acestea. Îi trebuie însă neapărat un hotel modern, pe care îl va construi curând comuna, în urma unui împrumut de 1.000.000 lei care se tratează în prezent. Deocamdată, se lucrează la nevoile de primă necesitate. Astfel s'au construit diguri puternice la Potoci care au costat 400.000 lei, bani dați de minister și de județ.

Un pod nou construit la Poiana Cărnului, a făcut posibilă legătura satelor din stînga Bistriței cu comuna propriu zisă. Podul a costat numai 30.000 lei și suntem informați că banii pentru construcție au fost avansați de către d-l Al. Luca, primar care cine știe când îi va putea încasa. Drumul spre Chei amenajat și prunduit oferă o excelentă șosea pentru turiști. Încă o binefacere pentru Bicaz este curentul electric furnizat gratuit pentru străzi de domeniul Co-

roanei, pe o rețea de 3 jum. Km. care va fi prelungită cu încă doi Km.

Un singur lucru le lipsește țărănilor: izlazul. În această privință curăptăm un vechiu proces între comună și domeniul, care pare să nu se mai sfârșească.

Peste părau Bicaz un pod vechiu de lemn, face de multe ori imposibilă circulația, mai ales că peste el trece șoseaua națională. Încă în această lună vor începe aci lucrările pentru construirea unui pod de beton a cărui deviz este gata. Podul va costa cam o jumătate milion și cheltuielile vor fi susținute de direcția drumurilor.

Împlinire aceste cerințe Bicazul va deveni un important centru turistico-climatic și noi credem că toată răvna și munca depusă de haricul primar al comunei va fi înlocuită de un succes deplin. V. L. Stăhilescu

Cercul Cultural
Holda - Broșteni

Duminică 20 Main cor, cercul cultural Broșteni, a ținut ședința la școala din satul Holda.

După slujba oficiată de Pr. N. Grigorescu, s'a ținut ședința intimă.

D-ra Maria Popa a ținut o desăvârșită lecție de memorizare la cl. III.

Conferința intimă a fost ținută de d-l P. Cimpoeșu, despre „Poveștile ca factor de educație”.

La ora 2 s'a deschis ședința publică cu „Imnul Regal” condus de d-na Maria C. Popescu. După aceasta d-na Maria C. Popescu-Holda vorbește despre „Datoriile părinților față de școală”.

După aceasta se desfășoară un variat, bogat și educativ program artistic, constând din coruri, recitări și dansuri naționale.

Piesa „Credinți greșite” pregătită de d-l C. Popescu a avut un deosebit succes.

A mai vorbit d-l Aurel Baci, Președ. cercului despre cele 2 mari sărbători 10 Maiu și Ziua Eroilor.

Cei peste 200 asistenți la această manifestație, s'au fotografiat în fața școlii, cu elevii și corpul didactic.

să-și spună la timp cuvântul și cuvântul ar să aibă influență și tărie asupra conducătorilor orașului care până în prezent n'au continuat în gospodărie.

Bătrâni și tineri, doctori și avocați, profesori și ingineri, întruși la un loc, dizinteresați și cu gânduri bune de înfrumusețare a orașului nostru, să-și spună cuvântul întotdeauna, în orice problemă s'ar pune pentru Pătra.

Vrem ca glasul intelectualilor Pietrei să producă unice în vederi și în acțiuni, înțelegând bine înțeles pe cele constructive care sunt nu numai ale generației de astăzi, ci și a celor ce urmează.

Îng. N. Chelsoi

Un autor pe săptămână¹⁾

MIHAIL SADOVEANU

este un scriitor care n'a cunoscut nici hotarul unui anumit gen de literatură, nici odihna. În opera sa diversă, omul se împletește armonios cu natura și cu tumultul vieții prezente și trecute. Ca nimeni altul iubeste frumusețile naturii, poezia vieții patriarhale, poveștile populare, cronicile, etc. Printre scrierile mai însemnate amintim:

Șoimii; Povestiri din răsboiu; Oameni și locuri; Însemnările lui Neculai Manea; Mormântul unui copil; Bordeenii; Povestiri de sărbători; Neamul Șoimăreștilor; Vremuri de bejenie; 43 zile în Bulgaria; Oameni din lună; Venea o moară pe Siret; Țara de dincolo de negură; Olanda; Împărăția apelor; Baltagul; La noi în Viișoara; Priveliști dobrogene; Umiliții mei prieteni; Strada Lăpușneanu; Dumbrava minunată; Amintiri despre Creangă; Povestiri pentru copii; Zodia cancerului; Uvar; Creanga de aur; Nunta domniței Ruxandra, etc...

1) Sub acest titlu recomandăm săptămânal, pe cei mai buni autori și pe cele mai bune opere, literare și științifice, apărute la noi.

Ordinea succesiunii lor în această rubrică nu este în legătură cu valoarea: ea depinde de posibilitatea reducerii de a se informa.

REVISTE SI ZIARE

Curierul anul III, numerele 17, 18, 19, ziar care apare la Buzău; în numărul 17, un interesant folclor asupra lucrărilor publicare de magistrații Buzoieni.

Gorjanul, anul XI, Nr. 22 din Gorj, număr închinat cărții și eroilor, din a caror corespondență se publică fragmente.

Viitorul, anul XXII, Nr. 9 revistă bisericească și didactică, ce apare la București (str. Negustori 17), sub conducerea D-lui D. Boroianu.

Observatorul, anul I, Nr. 6 ziar ce apare la R. Vâlcea.

Timbul, anul V, Nr. 133, ziar ce apare la Cernăuș.

Gazeta Ciucului, anul VI, Nr. 109 și 110, cu un interesant articol: Voșlobennii, sat românesc în secui.

Mugurul, anul IV, Nr. 9 revista liceului M. Viteazul București.

Cursurile
de vacanță

D-l profesor M. Șerban, ne trimite o dare de seamă asupra cursurilor de vacanță ce s'au ținut vara trecută în orașul nostru.

Desprindem: cursurile au fost conduse de 1 director, 5 profesori care au conferențiat permanent, 2 profesori invitați, 8 profesori pentru cursurile practice.

Au audiat cursurile 159 persoane (profesori, licențiați, studenți, elevi, magistrați, ingineri, medici, avocați, oțetari, farmaciști, etc.

S'au vizitat 8 mănăstiri, din împrejurimi; 9 orașe vecine; 5 excursii prin munți; s'au dat 3 serbări.

Bugetul: cheltuieli 367.930 lei; venituri 151.000 lei; deficit 216.930 lei.

Anul acesta, cursurile se vor ține la Brașov, probabil cu mai mulți sorți de izbândă binemerită.

DIN CICLUL „OAMENI”

STIHURI PENTRU NECUNOSCUȚI

prietenului drag V. A.

Is frate cu fundurile adinci ale plebei proletare.
Mi-s dragi bordeiele lor pe o rilă, văduite de soare;
Acolo, unde boala și foamea-s veșnic la ele acasă,
Găsești pîndul cel bun și simțirea aleasă.

Is frate cu răstignitul veacurilor, cu grijuliul plugar—
Cel care nainte de a și ncepe munca își face cruce—
îndesat și rar

Are o bucată de mămăligă pe masă
Dar îi e cugetul drept și grăirea sfătoasă.

Is frate cu viermele pămîntului—lucrătorul minier
Acela pentru care-i sărbătoare cînd vede un petec
de cer,
Acela care trudind sub pămînt, își îmbogățește stăpîinii
Și-l ofilește ntunericul și i roade pămîinii.

Mi s frați toți aceia care trudes pentru o bucată
de pîine,
Acele care în bordeie văduite de soare duc o viață
de căne;

Iar codrul de pîne înainte ca să-l imbuce
De sute și sute de ani îl cînstesc și-l înseamnă
c'o cruce.

Ion Vesprenie

LĂUTARUL
LUI AL. I. CUZA

Citim în ziarul „Credința” că zilele trecute a murit, în orașul Herța-Dorohoiu, în vîrstă de 110 ani, Mandache Gavrilăscu, unul din cei mai bătrîni lăutari din Moldova, fost pe vremuri apreciat și gustat la curtea domnitorului Al. I. C. Cuza.

Și-a îndeplinit meseria pînă în ultimele zile.

Avântul

singurul ziar creștinesc, de politică independentă și de propagandă culturală, din acest oraș și județ, scris în întregime de profesori secundari, preoți, ingineri, avocați, învățători, etc.

Citiți-l și răspândiți-l.

CRONICA

INTERNA

Săptămâna politică, a fost nespuns de sbuciumată. Guvernul, era gata să cadă. De ce? Greu de pătruns adâncurile politice. Totuși, o cauză se știe. E nemulțumirea cauzată în rândurile ofițerilor, cu prilejul ultimei înaintări din armată. Se începuse chiar orânduirea succesiunii guvernamentale, vorbindu-se de o formație Mareșal Averescu-Gh. Brăteanu - Argetoianu - Vaida.

Impăcarea pentru acest guvern cu patru capete nu s'a putut face. Norocul liberalilor a mai fost și ajutorul dat prin presă de către partidul Național-Tărănesc, care, speriat de succesorii neașteptați și nepregătiți pentru o guvernare pe care totuși și-o păzește ca și căinele osul, n'a pregetat să ia în brațe dușmanul de ieri și desigur de mâine.

Din carul guvernului se anunță că vor fi dați jos câțiva subsecretari de stat și vre'o doi miniștri plini. Între ei va fi și gen. Uică min. apărării naționale, făcând răspunzător de nemulțumirile din armată.

◆ Un eveniment trist: moartea d-nei Clotilda Mareșal Averescu. Soția gloriosului mareșal deși italiancă de origine, a fost o vrednică româncă. Spitale și orfelină bine organizate în timpul răboiului, - Sanatoriul „Carpăți” e încă în amintirea nemților - cămine pentru intelectuale și soc. de ocrotire a ținutelor fete, sunt fapte care o așează deapănuri în galeria românelor de seamă.

◆ Lângă Constanța, s'a prăbușit un avion militar. Aviatorii căp. Cucer și lt. Rotaru, au murit carbonizați.

◆ Înalta curte de casajie în secții unite, a respins recursul lui Seletski - eroul atacării Skoda, - acesta rămânând astfel definitiv condamnat la 5 ani închisoare. Se svonește că hotărât de nereușita recursurilor, Seletski va depune comisiei parlamentare care anchetează acum atacarea Skoda - citrul cu care să se lămurască vestita listă a șperțanilor.

◆ Odată cu frigul care domnește în toată țara stricând

astfel sămănăturilor, a nins și pe munții mai înalți: Ceahlău, Bucegi, Rarău, ș. a.

◆ Primarul Parisului aflător într-o călătorie prin Europa, a vizitat și capitala noastră.

◆ Am avut o zi a mamei și una a copilului. Săptămâna noastră se sfârșește cu ziua Temperanței, Vineri 1 lunie semnificativă zi de calm, după o săptămână agitată.

EXTERNA

Bătrânul Masarik a fost reales a patra oară președinte al Cehoslovaciei. E o dreaptă răsplătire ai acestui erou ceh.

◆ Amiralul Togo - eroul războiului ruso-japonez din 1905 a încetat din viață. Bătrânul amiral japonez a fost și tutorele actualului Mikado.

◆ La Geneva s'a deschis, conferința dezarmării. Se vor ține și de astă dată discursuri frumoase, în timp ce arsenalele și șantierele vor lucra de zor ca și în trecut.

Un răspuns

al D-lui Moisescu

Correspondența privitoare la activitatea cercului cultural „Sp. Mareș”, asupra căreia pînă la Borești, trimisă de d-l Iav. Popovici nu corespunde în totul adevărului: 1) D-ra Marian n'a contribuit la realizarea programului și cu toate acestea i s'a relievat munca în ziarul d-vs.; 2) Colegul I. Blaga care în adevăr a muncit, n'a fost încheiat menționat în darea de seamă; 3) Deasemenea nu s'a amintit nimic despre munca d-lui Al. Criveț, președintele cercului; 4) Nu s'a amintit, iarăși nimic, că la sfârșitul programului s'au adus omagii A. S. R. Principile Nicolae, al cărui nume cinstește școala noastră. Era adăncul respect și devotament al poporului pentru dinastie.

Așadar, nici adresa și nici interesele ce susțineam în ea, nu sunt personale - cum s'a afirmat în acest ziar, la poșta redacției - ci generale; afirmarea și recunoașterea muncii unor colegi, pe tărâmul culturii lumina adevărului.

C. Moisescu

D-l Ministru Dr. Costinescu la Piatra-N.

D-l ministru d-r I. Costinescu a venit la Piatra-N. să pună piatra fundamentală la noul spital ce se clădește în localitate.

La ora 9, d-l ministru urmat de autorități și un toarte numeros public a plecat la locul unde se clădește spitalul. După sfințire, d-l ministru I. Costinescu a pus piatra de temelie.

Pr. I. Manolescu protoreu, spune că asistăm la un eveniment fericit: punerea pietrei fundamentale a monumentului spital, care va alina suferințele unei întregi regiuni a Moldovei.

D. Al. Gheorghiu primarul orașului, spune că bucuria prietenilor este mare, când se gândesc că au printre ei pe d. dr. Costinescu, ministrul muncii, sănătății și

ocrotirilor sociale. Se pune astăzi piatra fundamentală a unui spital, care prin porțiile lui va fi o podăbă nu numai pentru orașul nostru, dar pentru întreaga Moldovă.

D. L. Mrejeriu, prefect, spune că nu poate fi realizare mai profund omenească, de cât aceea care alină durerea și suferința, de cât aceea care însănoșește fizic, însănoșează moral.

D. dr. C. Petrescu medic primar, spune să ne gândim că primele spitale, au fost instituțiuni creștine.

Construirea noului așezământ din Piatra-Neamț, se poate realiza datorită grijii și dragostei pe care d. ministru al sănătății publice, dr. Ion Costinescu, a arătat-o acestui județ.

Cuvântul D-lui Ministru

Cel din urmă ia cuvântul d. ministru dr. I. Costinescu, care spune: am început activitatea noastră guvernamentală în acest județ, cu clădirea unui spital, pentru simplul motiv, că sănătatea este cel mai de preț bun pământesc.

Statul are față de populația sa multe și mari datorii. Unii guvernanți cred că și le îndeplinesc dacă îi procură poporului localuri de petrecere, de distracție. Noi credem că-i folosim mai mult și mai bine poporului, dacă-i dăm instituții pentru ridicarea intelectuală și morală, adică: spitale, școli și biserici.

În județul Neamț mor 25-30% din noii născuți.

Congresul organizației

Național-Liberale din jud. Neamț

Prezidează d. ministru I. Costinescu, șeful organizației.

Au luat cuvântul d-nii: Panag. Criveț, vice președinte al organizației; Leon Pșepelnicu; N. Guranda, deputat; C. Scutărăscu, senator.

D. ministru dr. I. Costinescu, ia cuvântul cel din urmă, spunând:

Cât voi sta în fruntea ministerului, pe care îl conduc, imi voi da toate silințele să fac operă pentru sănătatea publică a țării.

Trecând la ordine de idei,

doresc să înaintăm în grad pe doi dintre cei mai harnici tovarăși de muncă, d-nii L. Mrejeriu și N. Guranda, pe care propun să-i avansăm la gradul de vice-președinți ai organizației noastre.

La ora 1 s'a dat un banquet în pavilionul grădinii publice unde au luat cuvântul d-nii: Alex. Gheorghiu, dr. C. Petrescu, P. Popovici, M. Enescu, P. Criveț, etc.

Citiți și răspândiți

„Avântul”

Dela I. O. V.

Luni 28 Mai, a avut loc în localitate, adunarea anuală a membrilor M. I. O. V. din jud. Neamț.

După darea de seamă a activității din timpul anului și descărcarea comitetului, adunarea a ales în unanimitate prin aclamații următorul comitet:

Preș. activ Const. Jica, Locot.; Vice-preș. Ioan Spudercă, locot.; Membrii: D-tru Cojocaru, plut.; Gheorghică, Vasile Petrescu, sublocot.; C-tin Gheorghitoiu, căpit.; Nicolae Toma, sub-locot.; Vasile Gărcă, grad. inf.; Gheorghe Gociu, grad. inf.; Elena Zaharia.

Cenzori

Mihail Herescu, căp. Ștefan Gheorghiu, căp.; Ioan Trifescu, grad inf.

Cenzori supleanți

Ioan Scutaru, plut.; Gh. Vasiliu, grad inf.; Nicolai Mancaș, sublocot.

Un adevărat moment de panică s'a produs în sală, în momentul când d-l Jica și-a depus mandatul și care apoi a fost reales imediat președinte al M. I. O. V. din jud. nostru.

Accident de muncă

În gara Roznov s'a petrecut o nenorocire. Lucrătorul Const. I. Sălăvăstru, care încărcă marfă în vagoane, pe când manevra o mașină, a fost isbit așa de puternic încât a încetat imediat din viață. Rămâne depe urma nefericitului lucrător, o soție și 4 copii. Suntem siguri că va avea dreptul să ia ceva ajutoare dela „Casa Muncii” pentru că acest lucrător are peste 10 ani în lucrul fabricilor din Roznov.

Zăpezi mari în jud. Neamț

După câteva zile de ploi căldute, primăvarațice, deodată temperatura a scăzut simțitor, încât în numeroase locuințe, a fost nevoie să se facă foc ca în toată iernii. Multă lume a îmbrăcat paltoanele.

Călătorii sosiți cu autobuzele de curse dela munte declară că o zăpadă abundentă a căzut la Broșteni și în împrejurimi. Ceahlăul dealfel e aproape în întregime spre vârf. acoperit de zăpadă, ce poate fi bine observată chiar din oraș.

DIN CARNETUL UNUI PĂDURAR

CHEILE BICAZULUI

(continuare)

de I. CIUPALA

Țineretului studențesc pleacă și el cătând, îngânându-se cu vântul apelor în rostogolirea lor la vale, cerșă, cu mîna tot tînăra dar cu picioarele mai încete la mers au mai stat încă 20 minute, ca să ia câte o mică gustare, provocatoare de noi forțe, căci cuvântul din poezie înainte mult mai este. Văli cu lănel al ei au luat-o înaintea noastră cu 2-3 minute, gangurind ca două pasărele ferice în primă-

vara vieții lor.

Înaintea celor rămași am luat-o eu ca să le în talmăciu ca un cunosător al locurilor înfrigor de frumoase.

Dela Gura Biczului și până la Cabana Polen și gura Păr. Bărnadului sunt 25 km și ceva, se poate veni cu un dător apor sau cu o căruță mică având două scaune cu acuriri pe ea.

Am plecat la 11-20. Un aer rece ne-a izbit în față

cum am făcut 50-60 pași; drumul cel lat de 2-3 metri s'a terminat, trecem Biczul pe o punte îngustă formată de două lemne rotunde, a-lăturate fixate între ele cu doi bețișori subțiri, sprijinite pe un mal natural în dreapta - cum urcăm - și pe niște bolovani, în cealaltă parte, puși de oameni din cei prăvăliți de Dumnezeu prin apropiere și pe care r-a mai apropiat și apele Biczului în puhoale care le mîresc atât de des. Sub punte Biczul este în cascadă, apa curge în spumă albă.

La punte nici un para-

pet cât de mic măcar, ca să-ți sprijini cel puțin privirea, cei mai grijulii mergan câte doi ținându-se de mână. Drumul se lungește câțiva metri tot larg de 2-3 m. apoi se îngustează, devenind potecă părăsită cu pietrele mari necioplite, cu pereții de lângă apă naturali, sau de câte 2 bărne rotunde suprapuse, fixate cu chingi de pereții malului. Poteca este largă de o jumătate de metru, până la un metru, după asperitățile pereților și după cum permite albia Biczului. Umiditate permanentă. Plante mari iubitoare de apă multă străbat

stânca fixă de jos și din părți. Un pui de torent de munte, împiedicat în cursul lui mai apropiat de albie, se transformă într'un duș natural de apă rece, de care nu scapă nici un escursionist, dacă nu vrea să treacă prin apa repede de alături. În colul cel mai mare cam dela mijlocul lungimei Cheilor Mari, pe dreapta se varsă resfirabil în susul lui. Părul Biczului, a cărui isvoare ies de sub poalele vârfurilor Surduc II 1226 Surduc I 1267, pe dreapta lui Surduc, 1233 și 1007. Printre toate acestea trece vechiul drum al Surducului,

POLEMICI MĂRUNTE...

Doi măgari

(Poveste cu fâlc, din care și scriitorul acestor rânduri, poate trage o învățătură.)

Pe o tolocă, la iarbă, se întâlniră doi măgari tineri. Și cum măgarii, din toată lumea nu se deosebesc unul de altul..., vorbesc de culoarea părului, de lungimea urechilor, de smocul cozii, etc... și cum între tinerii de aceeași vârstă prietenia se leagă repede; repede se împrieteniră, începând amândoi a-și plânge soarta și a cleveți pe stăpânii lor.

—Eu, zise unul, slujesc la un cotiugar care în fiecare zi mă scoală de dimineață, mă înhamă, mă scoate în frig și toată ziua trag și bătut și fără hrană. Amara viață!

—Eu, zise cel-alt, slujesc la un boier. Toată ziua, mă joc numai cu copiii boierului.

—Bună treabă zise cel dintâi; sigur că tu ai grajd frumos și hrană din belșug, pe când eu mă usuc pentru o mână de strujeni.

—Așa crezi tu, zise cel-alt. Copiii stăpânului sunt niște rău crescuți, mofturoși și săcăitori; mă necăjesc toată ziua.

Ce folos că am mâncare și grajd bun! Lângă mine stau niște mărhoage de cai foarte mândri și un rânăș bețiv mă ghionțește toată ziua.

Avem aceeași vârstă, aceeași culoare, greu ne poate cineva deosebi; fac, bucuros, schimb cu tine. Măgarul cotiugarului, după ce se gândi bine, răspuse:

—Mulțumesc frumos, rămân mai bine acolo unde sunt...

Răspunsul a fost înțelept. Și a fi fost înțelept măgarul dacă se gândia mai bine înainte de a-și căina soarta. Dar măgarii tineri is nesocotiți și adesea vorbesc lucruri de care le pare rău

Gh. Gheorghiu

Crima din Obor

Nici până azi, nu s'au putut descoperi asasinii din str. Lascar Catargiu, nici pe cei ai răposatului Katz din Obor. Poliția reușește totdeauna, la noi ca și aiurea, să descopere pe păgubași și să se ție pe urmele făp-

tașilor, veșnic la câteva zeci de kilometri.

Suntem informați că d-l ministru de interne ar intenționa, ca în actuala sesiune să treacă următorul proiect de lege:

Art. 1. Toți criminalii români, sunt datori ca îndată după săvârșirea crimei, să înștiințeze autoritățile în drept. Despre crimele săvârșite în timpul nopții sau în zilele de sărbătoare, înștiințarea se va face a doua zi.

Art. 2. Crimele pe care autorii vor neglija să le comunice celor în drept, vor fi considerate ca nule, iar autoritățile polițienești vor refuza orice cercetări în privința lor, pentru a deprinde lumea cu ordinea și disciplina.

Cum devine cu conu Mihai!

Simpaticul nostru Conu Mihai și-a eșit din pasivitate: E „catindat” la comună. Bravo coane Mihai! Așa te vreau: Om întreg, dintr-o bucată, hotărât!

Până acum drept să-ți spun, aveam impresia că umbli în două luntri. Erai adică jumătate pentru, jumătate contra; de azi încolo, o să știm cu toții, că ești jumătate contra și jumătate pentru.

Focurile Sumedre

Printre multele obiceiuri ale Românilor, mai ales de prin părțile Muscelului, sunt și așa numitele *focuri sumedre*. Un obicei din moși strămoși, ca în toți anii, în ajunul St. Dimmitrie, să se facă focuri mari din paie, găteje și puțin bălăgar, ca să se scoată f.m. În jurul acestor focuri, se adună flăcăii și fetele care vor să se căsătorească.

Este credința că cine va reuși să sară peste para focului, se va căsători anul acela. Unii reușesc să sară, alții nu; iar alții chiar cad în foc. Cei ce au putut sări, își bat joc apoi de cei căzuți, care sculându-se o iau la fugă de nu-i mai vezi. Un moș sau o babă dăruiesc celor învingători covrigi, strigându-le *să trăiască!* Câte un lăutar apare ca din pământ, iar cei victorioși încing hora, chiule și se veselesc...

Nu vă pare că focurile sumedre se aseamănă cu

alegerile de azi? Focurile ar fi listele electorale și săritorii candidații; deosebirea ar fi doar că în loc de flăcăi și fete s'au prezentat mai mulți moșnegi și că la noi aceste focuri s'au făcut nu numai la Sf. Dumitru ci și în preajma lui Sân-Petru. Explicația, că și la focurile de pe lângă St. Dumitru, au reușit să sară mai mulți dintre cei ce mai fuseseră... *însurați*

Cine va reuși să sară acum, cine va rade și va juca, cine vor mânca covrigii, cine vor împunge fuga, se va vedea.

Librăria Românească

V. Ionescu, Piața-N.

Aduce la cunoștință onor autorităților din oraș și județ că cu începerere dela 1 lunie

a redus prețurile
la toate furniturile de birou.

Tabloul corpului contabililor din jud. Neamț

1) Contabili experți:	5	români	3	evrei	total	8
2) " autorizați:	28	"	42	"	"	70
3) " stagiași:	5	"	11	"	"	16
4) " suspendați:	10	"	17	"	"	27

SĂNĂTATEA ESTE TEMELIA VIEȚII ȘI A FERICIREI
Ingrijiti-vă sănătatea!

Suferiți de arsuri la stomac

Să știți că nu e bine!

Când stomacul nu mistuie mâncarea cum trebuie, îndată suferi de arsuri în capul pieptului și un fel de răgâieli acre se suie pe gât. Simți o greutate în tot trupul, te doare capul, iar câte odată ai dureri de stomac, mai ales după masă. Când stomacul nu mistuie, mâncarea nu mai poate hrăni trupul și în loc să-i dea hrana care îi dă viață, îl umple cu diferite otrăvuri.

Vindecați-vă din timp

Cine e chinat de dureri și vrea să scape repede și fără pericol de suferințele sale să serie chiar azi la LABORATORUL VOREL și va primi GRATUIT folositoarea broșură No. 3 Z. pe baza bonului alăturat.

Pe baza bonului alăturat ne facem o plăcere de a vă trimite GRATUIT broșurile care vă interesează. Ajunge să tăiați bonul și să-l trimiteți chiar azi (într'un plic sau lipit pe o carte poștală) împreună cu adresa D-v. completă către

LABORATORUL VOREL
PATRA-NEAMȚ

Cum vă puteți curăți sângele

Și apăra trupul de boli!

Sângele stricat și rău, plin de otrăvuri este cauza multor boli precum scrofuloză, rachitismul, reumatismul, guta, boli de piele, sifilis etc. etc. Sângele este lichidul care hrănește trupul omului și îi dă sănătate și viață. Îndată ce sângele se otrăvește el nu mai poate hrăni trupul, bolile se țin lanț și viața e grea și chinuită.

SÂNGE CURAT
INSEAMNA VIAȚA SANATOASĂ!

Pentru a ști cum vă puteți curăți sângele trimiteți chiar azi bonul alăturat și veți primi GRATUIT folositoarea broșură No. 2 Z.

BON No. 5 (de tăiat)

Rog trimiteți-mi gratuit broșurile No.

(Scrieți No. Broșurilor care vă interesează)

La stânga și potul apei ametoare, la dreapta stâncile al căror vârt nu se lasă văzut. Îți trebuie o echilibristică specială ca să poți străbate acest drum de pietroaie zgroboroase, colțuroase și alunecoase din cauza permanentei lor umidități. Mergi încet și fiindcă nu poți să mergi repede și pentru că trebuie să te uiți în toate părțile ca să-ți fixezi cât mai multe peisagii în memorie. Trecem pe cel-altal mal al Bicazului, pe o punte tot atât de primitivă. Poteca și mai neaccessibilă. Pereții de stâncă se înalță și mai sus, lumina se micșorează fiindcă nu pătrund

razele soarelui, apa a mâncat atât de mult din peretele stâncei încât pară treci pe sub un acoperiș apărător de orice ploaie.

Poteca urcă și scoboară pe marginile pereților de stâncă, ea ne poartă strecurându-ne cu mare greutate prin albia adâncă, înăstă și sălbatecă, silind-ne să trecem în vuetul neîntrerupt al apelor, care se aruncă în spume prin enormele blocuri de stâncă.

Cheile, pe toată întinderea lor se prelungesc aproape numai în linii frânte, fiecare cot are surpriza lui, din ce în ce mai aparentă, din ce în ce mai accentuată,

mai sălbatecă prin pereți stâncoși cu luciri marmoreene, verticali netezi, oblici și cu praguri pe care sunt instalați caprioți, scoruși, molifți, sălcii, ploi; fiecare aspritate a pereților este cuprinsă de mușchi verde, împesit cu floricele albe, campanule violet, cimbru roșiatic, zburătoare, cărămizii, contrastând prin coloritul lor, farmecul minunatului tablou, mărind acest farmec, și prin rostogolirea vertiginosă într'un continuu torrent cascadat, înspumat, mugind, urlând prin gangul plin de ecouri misterioase al Bicazului.

(continuare în nr. viitor)

Pentru copii

Ap. Culea și Nicolae Culea: *Ce lucrează mânuțele copiilor noștri*. (Ed. Cartea Românească) Preț 30 lei. Diferite lucrări, jucării și miniaturi făcute din material aflat la îndemâna oricui și care se pot executa cu copii în orele de îndelungate manuale cum și în ora de șezătoare.

Cartea înfățișează lucrări ce se pot face din peste 40 feluri de materiale, ca: ghindă, nuci, frunze, flori, semințe, conuri de brad, castaie, plută, pae, hârtie colorată (decupaj), lemn, scoici, mușchiu, fulgi, etc.

Toate aceste lucrări, executate cu copii, pot sta cu multă cinste într'o expoziție permanentă a clasei cum și într'o expoziție de sfârșit de an. De vânzare la librăria V. Ionescu, Piața-N.

IMPRIMERIA
JUDEȚULUI NEAMȚ

renovată cu litere și
mașini noul execută
ori-ce lucrări de
TIPOGRAFIE ȘI
LEGĂTORIE

PIATRA - NEAMȚ
STR. ALEXANDRU CEL BUN 32